



STANDARD MOBILNOŚCI+

**Włączanie perspektywy
osób z niepełnosprawnościami
do programów mobilności zagranicznej
na uczelniach**



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



STANDARD MOBILNOŚCI+

**Włączanie perspektywy
osób z niepełnosprawnościami
do programów mobilności zagranicznej
w uczelniach**



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



Białystok | 2024

Zespół Sieci Mobilności+:

dr Elżbieta Ambrożej, Szymon Andrejczuk, Olga Białokozowicz,
dr Anna Drabarz, Anna Dziejma, dr Patrycja Goryń, Tomasz Jastrzębski,
dr hab. Marta Kowalczyk-Wałędziak, Jakub Kozłowski, Marcin Leśniak,
Klaudia Majewska, dr Eliza Szadkowska, Magdalena Tkaczuk,
Natalia Walko, prof. dr hab. Edyta Zbroch

Redakcja:

dr Anna Drabarz

© Copyright by Podlaski Sejmik Osób z Niepełnosprawnościami
Białystok 2024

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Legionowa 28 lok. 601, 15-281 Białystok

www.podlaskisejmikon.pl

kontakt@podlaskisejmikon.pl



Fundacja Centrum Inicjatyw na Rzecz Społeczeństwa

ul. Elektryczna 8, 15-080 Białystok

www.fundacja.fcis.pl

fundacja.fcis@gmail.com

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.



**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway



**Active
citizens fund**

Podziękowania

Bardzo dziękujemy osobom z niepełnosprawnościami, które podzieliły się swoim doświadczeniem związanym z mobilnościami zagranicznymi, dziękujemy za zaufanie i poświęcony czas. Bez tego zaangażowania nasze badanie nie miałyoby sensu.

Dziękujemy również pracownikom uczelni z województwa podlaskiego za podzielenie się swoim doświadczeniem spostrzeżeniami dotyczącymi obsługi wyjazdów zagranicznych studiujących osób z niepełnosprawnościami.

O projekcie

Bardzo dziękujemy osobom z niepełnosprawnościami, które podzieliły się swoim doświadczeniem związanym z mobilnościami zagranicznymi, dziękujemy za zaufanie i poświęcony czas. Bez tego zaangażowania nasze badanie nie miałoby sensu.

Dziękujemy również pracownikom uczelni z województwa podlaskiego za podzielenie się swoim doświadczeniem spostrzeżeniami dotyczącymi obsługi wyjazdów zagranicznych studiujących osób z niepełnosprawnościami.



**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway



Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Wprowadzenie

Osoby studiujące znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, w tym studenci z niepełnosprawnościami, są niedostatecznie reprezentowane w programach mobilności. Ponieważ program Erasmus Plus ma na celu osiągnięcie większej inkluzji w programach mobilności, instytucje szkolnictwa wyższego są w trakcie planowania i wdrażania reform mających na celu zwiększenie udziału studentów znajdujących się o mniejszych szansach i niewystarczająco reprezentowanych w programach mobilności.

Standard Mobilności + dotyczy mobilności włączającej rozumianej jako procesy tworzenia i zapewniania odpowiednich warunków do nauki, pracy lub wolontariatu za granicą dla osób o mniejszych szansach, poprzez zaspokojenie ich różnorodnych potrzeb w zakresie wsparcia. Jest to podejście oparte na potrzebach indywidualnego beneficjenta, aby zapewnić bezpieczny i pełen wrażeń okres mobilności za granicą. Ważne jest, aby nie generalizować potrzeb, potrzeby są specyficzne, a bardzo ważny jest ich zindywidualizowany aspekt.

Standard odnosi się bezpośrednio do uwarunkowań i potrzeb studiujących osób z niepełnosprawnościami, jednak może znaleźć zastosowanie również w odniesieniu do osób znajdujących się o mniejszych szansach, narażonych na dyskryminację i niedostatecznie reprezentowanych, a także osób ze szczególnymi potrzebami.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway



Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

1. Włączanie rozwiązań na rzecz mobilności osób z niepełnosprawnościami w planowanie strategiczne uczelni

Proces obejmujący całą uczelnię

W celu opracowania strategii mobilności sprzyjającej włączeniu społecznemu należy prowadzić dyskusję angażującą całą uczelnię. Poprzez zaangażowanie różnych studentów, współpracowników i zaufanych partnerów zewnętrznych uczelnia ma możliwość wysłuchania wielu punktów widzenia w celu opracowania strategii mobilności sprzyjającej włączeniu społecznemu i uzyskania akceptacji ze strony pracowników, którzy będą ją realizować. Udział w tej dyskusji może obejmować stworzenie dedykowanej grupy sterującej, prowadzenie grup fokusowych pracowników i studentów, prowadzenie warsztatów konsultacyjnych lub ankiet wśród kadry akademickiej. Odnośnie tego, jak podejść do rozpoczęcia tego procesu, dobrym pomysłem jest zgromadzenie właściwych interesariuszy, aby ustalić, jakie dane i procedury już istnieją, jakie formalne i nieformalne praktyki są już stosowane, co już działa dobrze i jakie obszary można zidentyfikować do poprawy.

Zaangażowanie studentów

Podczas opracowywania nowych programów i polityk należy aktywnie angażować zróżnicowane grupy osób studiujących. Reagowanie na zapotrzebowanie społeczności studenckiej ma kluczowe znaczenie dla skutecznego poszerzania oferty mobilności. Ważne jest, aby wziąć pod uwagę głosy studentów z niepełnosprawnościami. Są oni ekspertami w zakresie swoich doświadczeń życiowych i najlepiej rozumieją potencjalny wpływ różnorodności na mobilność i bariery, które mogą występować. Jeśli chodzi o indywidualne doświadczenia związane z mobilnością, powinni oni być aktywnie włączani w planowanie dyskusji między uczelniami wysyłającymi i przyjmującymi od samego początku. Ponadto, ich głos i doświadczenia powinny mieć kluczowe znaczenie we wszelkich konsultacjach dotyczących budowania strategii mobilności uczelni.

Założenia dotyczące mobilności

Należy określić cele dotyczące mobilności uczelnianej (mobilność studentów przyjeżdżających i wyjeżdżających), aby wyrównać obecną dysproporcję w uczestnictwie. Cele nadające priorytet mobilności jako ważnemu obszarowi działalności pozwalają uczelniom na refleksję nad osiągniętymi postęпами i ocenę skuteczności działań,

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

umożliwiający dostosowanie programów mobilności do wskaźników sukcesu, takich jak poziom uczestnictwa i informacje zwrotne od studentów. Należy nie tylko wprowadzić cel związany z mobilnością włączającą w odniesieniu do całej uczelni, ale także dążyć do tego, by wskaźniki w zakresie mobilności odzwierciedlały strukturę studentów danej uczelni i wspierały wysiłki na rzecz zniwelowania istniejącej luki w uczestnictwie określonych grup w programach mobilności.

Konieczne jest zapewnienie różnorodnych możliwości w zakresie realizacji mobilności w celu zaspokojenia różnych potrzeb i aspiracji zróżnicowanych grup studentów (wyjazdy krótkoterminowe, wymiany wirtualne, programy wspólnych studiów na różnych poziomach, szkoły letnie i zimowe itp.). Nie istnieje jedno uniwersalne rozwiązanie w zakresie zwiększenia dostępu do mobilności, a różne okoliczności, w jakich funkcjonują studenci, wymuszają zróżnicowane podejścia. Oferowanie bardziej elastycznych, krótkich możliwości mobilności jest szczególnie pożądane przez studium osoby z niepełnosprawnościami. Krótkoterminowe mobilności mogą często stanowić pierwszy krok i budować poczucie pewności siebie studentów, aby mogli uczestniczyć w długoterminowych mobilnościach w przyszłości.

Podejście oparte na potrzebach

W celu wspierania szerszego uczestnictwa studiujących osób z niepełnosprawnościami w międzynarodowych mobilnościach studenckich, należy przyjąć zindywidualizowane podejście oparte na potrzebach na trzech kluczowych etapach.

- Na etapie poprzedzającym mobilność, kiedy potrzebne są dostępne informacje, komunikacja między zaangażowanymi stronami, procedury oparte na zrozumieniu, wsparcie w procesie aplikacyjnym i zachęcanie do mobilności (pozytywne działania/zachęty).
- Podczas mobilności, kiedy niezbędne elementy stanowią usługi wsparcia dostosowane do zróżnicowanych potrzeb, środki do osiągnięcia niezależności, dostępność zakwaterowania, odpowiednia opieka zdrowotna, w tym dostęp do leków, możliwości spędzania wolnego czasu oraz dostępne warunki kształcenia i serwisy internetowe.
- I po zakończeniu mobilności, kiedy potrzebne jest wsparcie w zakresie udzielania informacji zwrotnych, dostępne/jasne narzędzia ewaluacji, ocena poziomu inkluzji i wsparcia związanego z powrotem po zakończeniu mobilności.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Zestaw wskaźników

Określenie zestawu wskaźników dotyczących włączenia studentów jako warunek wstępny do zawierania nowych porozumień międzyuczelnianych w zakresie mobilności (np. porozumienie w sprawie bazowych poziomów wsparcia udzielanego studentom w różnych uczelniach, wspólna definicja niepełnosprawności itp.

Definicje

Uzgodnienie definicji i kryteriów identyfikacji studiujących osób z niepełnosprawnościami, którzy mają być uwzględnieni w gromadzonych danych. Dostosowanie definicji do krajowych definicji prawnych lub regulaminowych lub tych wykorzystywanych do gromadzenia danych na temat studentów z niepełnosprawnościami. Wskazane jest powiązanie działań na rzecz mobilności włączającej w strategii mobilności danej uczelni z szerszymi celami uczelnianymi i krajowymi w zakresie równości i włączenia społecznego, zawartymi w ogólnym planie strategicznym uczelni lub strategii włączenia społecznego, lub podobnych strategiach krajowych.

Gromadzenie danych

Zastosuj systematyczne i rzetelne podejście do gromadzenia danych na temat uczestnictwa defaworyzowanych, wrażliwych i niedostatecznie reprezentowanych studentów w różnych programach mobilności (mobilności studentów przyjeżdżających i wyjeżdżających). Należy gromadzić tylko te dane, które mogą być istotne dla śledzenia postępów i określania obszarów niedostatecznej reprezentacji lub potrzeby wprowadzenia ulepszeń. Może to obejmować monitorowanie wieku, płci, statusu niepełnosprawności, kierunku studiów, typu programu mobilności, kraju uczelni wysyłającej (w przypadku studentów przyjeżdżających) lub rodzaju potrzebnego wsparcia. Należy również gromadzić dane jakościowe na temat doświadczeń studentów i pracowników oraz zapewnić, że dane te są okresowo poddawane kontroli i analizie, z rekomendacjami bezpośrednio przekładającymi się na aktualizację strategii i praktyki. Gromadzenie danych jakościowych może przybrać formę wywiadów po zakończeniu mobilności lub grup fokusowych. Należy zadbać o to, by studenci wyrażali świadomą zgodę na gromadzenie wszelkich danych na swój temat i byli informowani o ich planowanym wykorzystaniu. Upewnij się, że dostęp do danych mają wyłącznie pracownicy, którzy potrzebują ich do wykonywania swoich obowiązków.

Ewaluacja

Należy przeprowadzać ocenę udziału studentów we wszystkich programach mobilności i monitorować ich uczestnictwo w programach na poziomie uczelni. Należy gromadzić i

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

analizować informacje zwrotne od wszystkich studentów, a w szczególności od studiujących osób z niepełnosprawnościami, na temat ich doświadczeń związanych z mobilnością oraz doświadczeń związanych z procedurami i zapewnionym wsparciem. Upewnij się, że analiza danych oferuje zarówno „całościowy” obraz postępów uczelni w zakresie mobilności sprzyjającej włączeniu społecznemu, jak i możliwości przyjrzenia się potencjalnym obszarom niedostatecznej reprezentacji na bardziej szczegółowym poziomie (np. według rodzaju niepełnosprawności, rodzaju programu mobilności, kierunku studiów itp.). Pozwoli to na dokonanie szczegółowego przeglądu barier, na jakie napotykają studiujące osoby z niepełnosprawnościami, w związku z ich uczestnictwem w mobilności.

Aktualizacja

Dane zebrane od studentów i przegląd barier, z jakimi borykają się studenci defaworyzowani, narażeni na zagrożenia i niedostatecznie reprezentowani, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w związku z ich uczestnictwem w mobilności, należy wykorzystać do prowadzenia z właściwymi pracownikami uczelni pogłębionego dialogu na temat tego, jak poprawić i zaktualizować strategię mobilności uczelni i związane z nią procedury, aby zoptymalizować je pod kątem włączenia i uczestnictwa wszystkich studentów. To z kolei będzie wspierać uczelnię w zwiększaniu uczestnictwa studiujących osób z niepełnosprawnościami, oraz zapewni możliwie najbardziej inkluzywne doświadczenie wszystkim studentom.

Zaangażowanie liderów / władz

Należy upewnić się, że liderzy uczelni angażują się w rozwój strategii internacjonalizacji uwzględniającej kwestie włączenia społecznego. Większość uczelni posiada strategię mobilności studentów lub umiędzynarodowienia, która określa plan promowania i realizacji mobilności międzynarodowej. Mimo to, większość uczelni nie podejmuje żadnych konkretnych zobowiązań w zakresie działań promujących mobilność studentów z niepełnosprawnościami, w dokumentach strategicznych.

Podobnie ogólne plany strategiczne uczelni lub strategie włączenia / równości rzadko zawierają konkretne zobowiązania do zwiększenia uczestnictwa w programach mobilności. Kluczowe znaczenie ma uzyskanie zarówno odgórnego, jak i oddolnego wsparcia dla strategii mobilności sprzyjającej włączeniu społecznemu. W związku z tym należy jak najwcześniej włączyć liderów uczelni w dyskusję. Ich obowiązki mogą obejmować zapewnienie wsparcia instytucjonalnego i zasobów do wdrożenia strategii oraz zagwarantowanie wystarczającego zaplecza instytucjonalnego dla realizacji celów w niej określonych. W celu zapewnienia

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

zaangażowania władz wyższego szczebla, dobrze jest dostosować efekty mobilności sprzyjającej włączeniu społecznemu do szerszych instytucjonalnych i krajowych priorytetów strategicznych dotyczących równości, włączenia społecznego i uniwersalnego projektowania.

2. Świadomość i współpraca

Określenie ról

Upewnij się, że role i obowiązki pracowników w zakresie realizacji działań i procedur związanych z mobilnością włączającą są jasno określone. Po zbudowaniu właściwych powiązań między poszczególnymi pracownikami, uczelnia powinna przystąpić do opracowania spisanych procedur mających na celu poprawę doświadczeń związanych z mobilnością i wspólnie opracować zakres obowiązków pracowników w odniesieniu do mobilności studiujących osób z niepełnosprawnościami. Plan ten powinien zawierać szczegóły dotyczące personelu odpowiedzialnego za wykonywanie zarówno ogólnych zadań związanych z mobilnością integracyjną (np. ukierunkowana promocja dla studiujących osób z niepełnosprawnościami), jak i bardziej szczegółowych zadań związanych ze wspieraniem poszczególnych studentów przed, w trakcie i po zakończeniu mobilności (np. ocena potrzeb, planowanie finansowe itp.).

Relacje wewnętrzne

Budowanie relacji między odpowiednimi działami i wydziałami na uczelni ma kluczowe znaczenie dla skutecznego promowania praktyk mobilności włączającej i budowania skutecznych procedur, które zapewnią wszystkim studentom sprawny i udany przebieg mobilności. Niektórymi z kluczowych interesariuszy wewnętrznych w zapewnianiu mobilności włączającej na poziomie strategicznym i praktycznym są kierownicy wyższego szczebla, działy współpracy międzynarodowej, biura ds. wsparcia studentów z niepełnosprawnościami, wydziałowi koordynatorzy mobilności / liderzy, działy ds. kariery, działy marketingu i komunikacji, studenci i organizacje studenckie. Wspieranie relacji między tymi specjalistami ma kluczowe znaczenie, ale najważniejszą wewnętrzną relacją ze wszystkich jest ta między pracownikami biur wsparcia studentów z niepełnosprawnościami i działów współpracy międzynarodowej, a w szczególności sposób, w jaki współpracują oni ze studentami przyjeżdżającymi/wyjeżdżającymi i instytucjami zewnętrznymi w celu zapewnienia mobilności włączającej studiującym osobom z niepełnosprawnościami. Kadra pracująca w tych obszarach powinna przeznaczyć czas na współpracę, organizując regularne

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

spotkania, nie tylko w celu uzyskania wglądu w wyzwania związane z programami mobilności, ale także w celu dzielenia się tym, co działa na rzecz studentów.

Zalecamy stworzenie projektów mających na celu stworzenie możliwości mobilności pracowników lub job shadowing dla pełnomocników ds. niepełnosprawności w celu odbycia mobilności za granicą z wykorzystaniem budżetu na mobilność pracowników dostępnego w ramach programu Erasmus+, aby bezpośrednio doświadczyć wartości dodanej mobilności międzynarodowej. Odbywając staże typu job shadowing z rówieśnikami za granicą, będą oni również mogli rozwijać swoje umiejętności i wiedzę, a także wzmacniać i poszerzać swoje sieci kontaktów zawodowych.

Należy również rozważyć utworzenie regionalnej / krajowej sieci pełnomocników ds. osób z niepełnosprawnościami.

Świadomość

Należy zadbać o budowanie świadomości i potencjału na poziomie uczelni w zakresie kluczowych kryteriów mobilności włączającej oraz specyficznych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Istnieje wiele wyzwań i potencjalnych barier utrudniających uczestnictwo w programach mobilności studiującym osobom z niepełnosprawnościami. Wielu pracowników uczelni nie zdaje sobie sprawy z tych wyzwań. Nie jest możliwe, aby wszyscy pracownicy mieli pełne zrozumienie związanych z nimi wyzwań, ale pomocne jest, aby kadra bezpośrednio zaangażowana w realizację programów mobilności miała podstawową świadomość barier, dzięki czemu może angażować się w wykonywanie obowiązków w sposób świadomy.

Szkolenia i wzajemne uczenie się

Należy zapewnić bardziej dostosowane szkolenia i wzajemne uczenie się dla pracowników pełniących szczególne role w realizacji programów mobilności. Uczelnie powinny współpracować z pracownikami w celu zidentyfikowania niedostatecznych zasobów wiedzy na temat studiowania za granicą i zapewnić szkolenia w ramach programu/planu doskonalenia zawodowego. W wielu przypadkach wiedza specjalistyczna niezbędna do przeprowadzenia takiego szkolenia może już istnieć w ramach danej uczelni (np. w biurze wspierającym dostępność lub centrum nauczania i uczenia się), podczas gdy w niektórych przypadkach konieczne może być skorzystanie z zewnętrznych usług szkoleniowych.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Instytucje i organy krajowe

Współpraca z instytucjami i organami krajowymi jest ważna, aby zaznaczyć, że odpowiedzialność za zwiększanie uczestnictwa w mobilności jest współdzielona przez uczelnie z regionalnymi, krajowymi i europejskimi instytucjami. Pracownicy powinni zapewnić co najmniej zgodność z celami i politykami dotyczącymi uczestnictwa w mobilności określonymi przez instytucje krajowe i regionalne oraz dążyć do zwrócenia uwagi odpowiednich podmiotów na pojawiające się kwestie, np. występujące niedobory w finansowaniu, obszary o niskim poziomie uczestnictwa w odniesieniu do określonych kierunków studiów lub rodzajów niepełnosprawności itp. W ten sposób uczelnie mogą przyczynić się do dialogu na temat mobilności sprzyjającej włączeniu społecznemu i wpływać na krajową politykę i praktykę. Budowanie stałych relacji między pracownikami uczelni a pracownikami odpowiednich instytucji i organów krajowych zapewnia również, że indywidualne problemy studentów związane z finansowaniem mobilności lub innymi istotnymi kwestiami mogą być analizowane i rozwiązywane szybko i skutecznie.

Umowy partnerskie

Upewnij się, że włączenie ma kluczowe znaczenie w umowach zawieranych między uczelniami. Umowy partnerskie są podpisywane między dwiema lub więcej uczelniami w celu ułatwienia mobilności studentów w ramach programów takich jak Erasmus+. Umowy te określają warunki współpracy między uczelniami oraz obowiązki każdej z nich w zakresie ułatwiania mobilności. Umowa stanowi doskonałą okazję do ustanowienia podstawowych wymogów i zobowiązań w zakresie mobilności włączającej, które muszą być przestrzegane przez uczelnie partnerskie. Należy uwzględnić parametry dotyczące włączenia w umowach o mobilności pomiędzy uczelniami (np. ustalenia dotyczące podstawowych standardów wsparcia udzielanego studentom przez poszczególne uczelnie, wspólna definicja niepełnosprawności itp.).

Klauzula dotycząca niepełnosprawności powinna zostać dodana do umów dwustronnych podpisywanych między uczelnią wysyłającą a uczelnią przyjmującą. W szczególności uczelnia przyjmująca powinna zobowiązać się do zaspokojenia potrzeb edukacyjnych i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami oraz wspierać ich w znalezieniu dostępnego zakwaterowania zgodnie z potrzebami studentów.

Współpraca z uczelniami partnerskimi

Należy dążyć do budowania silnych relacji roboczych między biurami ds. integracji i biurami międzynarodowymi uczelni partnerskich. Należy uzgodnić ogólne procesy aktywnego

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

angażowania studiujących osób z niepełnosprawnościami, rozważających wymianę między uczelniami w ramach trójstronnej rozmowy z udziałem wszystkich stron w celu zbadania możliwości i zaplanowania takiej wymiany. Należy również uzgodnić procesy związane z komunikacją potrzeb między studentami a uczelniami oraz z finansowaniem i świadczeniem wsparcia, a także ułatwić zainteresowanym studentom z niepełnosprawnościami możliwość odbycia wizyty wstępnej w uczelni przyjmującej.

Podczas nawiązywania lub aktualizowania partnerstw wskazane jest gromadzenie informacji na temat usług w zakresie zapewniania dostępności świadczonych przez uczelnię przyjmującą. Informacje te powinny być zawarte w pakietach informacyjnych dla studentów i pracowników. Należy udostępniać informacje o organizacjach zajmujących się niepełnosprawnością w kraju przyjmującym.

Organizacje studenckie i pozarządowe

Warto poszukiwać wartościowych kontaktów, które mogą poprawić doświadczenia studiujących osób z niepełnosprawnościami. W ramach tych organizacji studenci mogą uzyskać doradztwo rówieśnicze lub wziąć udział w interesujących zajęciach i działaniach społecznych. Organizacje pozarządowe lub inni zewnętrzni usługodawcy mogą również być w stanie doradzać studentom w zakresie ich praw, odpowiednich usług opieki zdrowotnej w ich okolicy lub łączyć ich z rówieśnikami o podobnych doświadczeniach lub świadczyć wsparcie lub powiązane usługi. Opracuj bazę danych odpowiednich instytucji i nawiąduj z nimi współpracę.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

3. Proces składania wniosków i realizacja dofinansowania

Informowanie o świadczeniach i usługach wsparcia

Uczelnie powinny przekazywać studentom informacje o usługach wsparcia i stypendiach dla studiujących osób z niepełnosprawnościami, a także o możliwości ich uzyskania za granicą, w tym o właściwych organizacjach i osobach kontaktowych. Brak informacji na temat możliwości przenoszenia świadczeń i usług wsparcia za granicę stanowi istotną barierę dla studiujących osób z niepełnosprawnościami. Dlatego tak ważne jest, aby uczelnie dostarczały dokładnych i sprawdzonych informacji na temat kwalifikowalności do uzyskania dofinansowania, tego, co obejmuje każde dofinansowanie, dowodów wymaganych do wykazania statusu osoby z niepełnosprawnością (jeśli dotyczy), innych kluczowych informacji wymaganych do ubiegania się o wsparcie oraz tego, gdzie można znaleźć wnioski o przyznanie wsparcia i informacje na temat ich składania. Ważne jest również, aby zebrać informacje o tym, które krajowe programy wsparcia można uzyskać, aby studiować w innych jurysdykcjach. Posiadanie tych informacji umożliwi również uczelniom skuteczne promowanie dostępności dofinansowania, zapewnianie wysokiej jakości pomocy w procesie składania wniosków, analizowanie rozbieżności w zapewnianym wsparciu finansowym i wykorzystywanie tych informacji do opracowywania ukierunkowanych programów wsparcia uczelni.

Inkluzywne podejście do procesu aplikacyjnego

Stwórz przyjazne dla użytkownika i dostępne wnioski. Zadbaj o to, aby proces składania wniosków był łatwy w obsłudze, a tam, gdzie to możliwe, uprość go, usuwając niepotrzebne formalności lub etapy procedury.

Upewnij się, że studenci są zachęceni do ujawnienia niepełnosprawności lub określonego stanu od samego początku procesu składania wniosku. Jednym z kluczowych kroków jest uwzględnienie możliwości ujawnienia w formularzu wniosku o mobilność poprzez włączenie pytania z pytaniem o niepełnosprawność / stan zdrowia i zachęcenie do ujawnienia swojej sytuacji. Uczelnie powinny opracować procedurę dotyczącą tego, co dzieje się, gdy kandydat ujawni niepełnosprawność lub stan zdrowia w ramach wniosku o mobilność i kto jest odpowiedzialny za jakie działania. Należy wyznaczyć osobę kontaktową w dziale ds. współpracy międzynarodowej/ biurze ds. niepełnosprawności, do której studenci będą mogli

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

zwrócić się o wsparcie przy składaniu wniosków. Przedstaw harmonogram procesu, określający kluczowe etapy i terminy, których studenci muszą dotrzymać. Udostępnij na wniosek formularze aplikacyjne w alternatywnym formacie (np. papierowe, w alfabecie Braille'a).

Wsparcie

Rozważ uwzględnienie procesu rozmów rekrutacyjnych i sesji informacyjnych, podczas których studenci mogą zasięgnąć porady i uzyskać wsparcie w wypełnianiu niezbędnej dokumentacji i dopełnianiu procedur. Należy zapewnić studiującym osobom z niepełnosprawnościami wskazówki podczas całego procesu naboru i ubiegania się zarówno o samą mobilność, jak i powiązane z nią dofinansowania. Obszary wsparcia oferowane w ramach procesu składania wniosków i obsługi dofinansowań mogą obejmować dostarczanie formularzy wniosków w alternatywnym formacie na wniosek, wsparcie w zakresie organizacji i finansowania wizyty poprzedzającej mobilność w uczelni przyjmującej, współpracę ze studentem i uczelnią macierzystą/ przyjmującą w celu opracowania dokładnego oszacowania dodatkowych kosztów dostępności wymaganych w przypadku niektórych wniosków o dofinansowanie, takich jak dodatkowe dofinansowanie na pokrycie specjalnych potrzeb w ramach programu Erasmus+. Może to obejmować współpracę przy opracowywaniu zarysu Planu Wsparcia Mobilności w celu określenia wymaganego wsparcia lub wizytę przygotowawczą w uczelni przyjmującej w celu zbadania istniejących rozwiązań - szczególnie w przypadku studentów o złożonych potrzebach wsparcia. Studenci ze złożonymi potrzebami wsparcia mogą również potrzebować wsparcia w rejestrowaniu i dokumentowaniu wydatków związanych z dodatkowymi dofinansowaniami, aby mogli przedstawić grantodawcy dowody na to, że fundusze zostały odpowiednio wydatkowane.

Stypendia uzupełniające

Uczelnie mogą wykazać swoje zaangażowanie w zwiększanie liczby studiujących osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w mobilności poprzez zapewnianie celowych stypendiów dla przyjeżdżających i wyjeżdżających studiujących osób z niepełnosprawnościami, które pokrywają braki w krajowej i regionalnej ofercie stypendialnej. Studiujące osoby z niepełnosprawnościami często finansują swoją mobilność z wykorzystaniem pożyczek, ponieważ stypendia nie pokrywają wszystkich kosztów. Upewnij się, że programy stypendialne na poziomie uczelni stosują kryteria wyboru, które uwzględniają sytuację studentów z niepełnosprawnościami. Należy dostosować kryteria wyboru studentów do specyfiki tych grup docelowych, aby zapobiec dyskryminacji i

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

niedostatecznej reprezentacji. Zapewnienie takich celowych stypendiów powinno być uwzględnione jako priorytet w rozwoju strategii mobilności uczelni. Wszelkie stwierdzone braki w krajowej/regionalnej ofercie stypendiów mobilnościowych, które zostały zidentyfikowane przez uczelnię podczas analizy własnej oferty stypendialnej, powinny zostać zgłoszone odpowiednim instytucjom regionalnym/ krajowym.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

4. Ocena potrzeb i wsparcie.

Ocena potrzeb

Należy dokonać oceny potrzeb w celu zidentyfikowania potrzeb w zakresie wsparcia i racjonalnych dostosowań dla uczniów z określonymi potrzebami. Ocenę potrzeb można określić jako systematyczny proces zbierania informacji i danych w celu dokładnego określenia potrzeb i możliwości danej osoby. Ten obiektywny i kompleksowy proces jest istotny, ponieważ stanowi podstawę do planowania wsparcia. Wsparcie i ustalone działania powinny zostać wypracowane i uzgodnione między studentem, uczelnią macierzystą i uczelnią przyjmującą, a pracownicy zarówno biura ds. włączenia, jak i biura ds. współpracy międzynarodowej powinni być zaangażowani w ten etap dialogu. Wsparcie i ustalone działania powinny zostać udokumentowane w postaci indywidualnego Planu Wsparcia Mobilności. Informacje pochodzące z oceny i opracowania planu mogą być również wykorzystane do sporządzenia wniosku o dofinansowanie (tj. szacunkowych kosztów wsparcia). Należy zastanowić się, jak wyglądałoby dla osób niepełnosprawnych doświadczenie mobilności i co by zrobiły, gdyby znalazły się w sytuacji kryzysowej. Może to być ważne ćwiczenie, szczególnie dla studentów, którzy nie są samodzielni i mogą potrzebować wsparcia podczas mobilności.

Wspieranie korzystania ze sprzętu i technologii wspomagających oraz uniwersalnego projektowania

Uczelnia powinna przeprowadzić ocenę obecnego stanu dostępnych sprzętów i technologii wspomagających, aby lepiej zrozumieć, jakie narzędzia można wykorzystać w celu zaspokojenia potrzeb beneficjenta i zwiększenia poziomu dostępności tych narzędzi.

Wsparcie i szkolenie w okresie przed rozpoczęciem mobilności

Dostarczaj studentom informacji i pomocy w razie potrzeby związanych z ubezpieczeniem, zakwaterowaniem, funduszami, racjonalnymi dostosowaniami, ujawnianiem poufnych informacji, podróżowaniem (za granicę) itp. Przeprowadzka za granicę jest dla każdego wyzwaniem, ale przy odpowiednim przygotowaniu studenci z zagranicy mogą szybko się zaaklimatyzować i dobrze sobie radzić. Mogą jednak istnieć dodatkowe uwarunkowania dla osób z niepełnosprawnościami, a zapewniając pomoc przed mobilnością, warsztaty lub bardziej dostosowane szkolenia dla studentów przed ich mobilnością, można wesprzeć ich w indywidualnym planowaniu udanego doświadczenia. Tematy poruszane podczas warsztatów

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway



Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

lub specjalnych szkoleń mogą obejmować świadomość międzykulturową, zajęcia językowe - prowadzone w dostępny sposób i uwzględniające indywidualne potrzeby uczniów, np. język migowy, planowanie budżetu pod kątem udanego doświadczenia mobilności, angażowanie się w życie lokalne - wskazówki, jak najlepiej wykorzystać mobilność i spotkać podobnie myślące osoby za granicą, zarządzanie swoim dobrostanem podczas mobilności i co zrobić, gdy wystąpią problemy.

Sieć pre-mobilności

Stwórz sieć pre-mobilności, aby umożliwić studentom przygotowanie się do mobilności poprzez połączenie ich ze wszystkimi studentami, którzy byli na mobilności w regionie / uczelni, którą rozważają lub ze wszystkimi studentami, którzy również rozważają wyjazd na mobilność do tego samego regionu / uczelni. Korzystne może być również łączenie studentów o podobnych specyficznych potrzebach, którzy mieli wcześniej doświadczenie mobilności lub tych, którzy obecnie uczestniczą w mobilności w danej uczelni. Należy to zrobić przed mobilnością, gdy studenci rozważają złożenie wniosku lub planują mobilność, aby mogli zadawać pytania i szukać porady na temat ogólnych doświadczeń związanych z mobilnością. Nawiązywanie kontaktów między studentami ma kluczowe znaczenie dla budowania poczucia pewności siebie studentów wyjeżdżających na mobilność.

Realizacja planu wsparcia mobilności

Zrealizuj Plan Wsparcia Mobilności dla studentów o szczególnych potrzebach. Ten plan mobilności powinien zostać opracowany we współpracy między studentem a uczelnią macierzystą i przyjmującą podczas oceny potrzeb. W idealnym przypadku plan ten jest opracowywany na długo przed przyjazdem studenta, a niezbędne ustalenia są wdrażane z wyprzedzeniem. W przypadku pracowników koordynujących w dziale ds. międzynarodowych i ds. osób z niepełnosprawnościami w uczelni przyjmującej, realizacja planu może wiązać się z zaangażowaniem szeregu wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy, takich jak pracownicy wydziału, pracownicy administracyjni, koordynatorzy wydziałowi, dział ds. organizacji egzaminów, miejsca zakwaterowania studentów i zewnętrzni dostawcy wsparcia. Należy zauważyć, że często studenci z niepełnosprawnościami mogą podjąć decyzję o ujawnieniu swojej sytuacji dopiero podczas samej mobilności.

Zapewnienie podstawowego systemu wsparcia

Obecnie nie ma jasności co do tego, kto jest odpowiedzialny za jaki zestaw usług wsparcia. Brak jasności jest bardzo widoczny w przypadku różnych rodzajów wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Oto sugestie opracowane na podstawie przebiegu mobilności:

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway



Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

przed wyjazdem, w trakcie mobilności i po jej zakończeniu. W zaleceniach wskazano, czy powinna to być odpowiedzialność uczelni wysyłającej czy przyjmującej.

Uczelnia wysyłająca

- Przed wyjazdem
 1. Tworzenie aplikacji przyjaznych dla użytkownika, które ułatwią składanie wniosków. Upewnienie się, że są one dostępne w formie papierowej i cyfrowej.
 2. Tworzenie różnych formularzy dostępności, aby można było lepiej określić swoje potrzeby.
 3. Uproszczenie używanego języka, aby był łatwy do odczytania i zrozumienia.
 4. Wyznaczenie osoby, z którą można się kontaktować przez cały czas trwania mobilności.
 5. Zapewnienie regularnego kontaktu w celu przekazywania niezbędnych informacji.
 6. Rozpowszechnianie informacji w różnych miejscach w celu promowania różnorodności.
- Po wymianie
 1. Zapewnienie mentora z wiedzą na temat danej osoby, który będzie wspierał w powrocie i w osiągnięciu celów edukacyjnych związanych z wymianą.
 2. Możliwość rówieśniczego uczenia się i dzielenia się doświadczeniami z innymi studentami.

Organizacja przyjmująca

- Przed wyjazdem
 1. Zapewnienie osoby wspierającej w uczelni przyjmującej, z którą można się wcześniej skontaktować w sprawie potrzeb związanych z dostępnością.
 2. Przeprowadzenie szkolenia podnoszącego świadomość z pracownikami uczelni przyjmującej, aby zapoznać ich z różnymi rodzajami niepełnosprawności i potrzebami w zakresie wsparcia. Personel powinien być w stanie udzielić praktycznych informacji, jeśli są one dostępne, lub je znaleźć.
 3. Staranny dobór miejsc stażu i szkolenie osoby odpowiedzialnej.
 4. Połączenie z lokalną grupą ESN lub innymi grupami wsparcia rówieśniczego.
 5. Zbieranie od uczelni przyjmującej informacji o jej dostępności.
 6. Wspólnie z uczelnią wysyłającą i studentem przygotowanie Planu Wsparcia Mobilności, jeśli student uważa, że byłby on przydatny.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

- Podczas mobilności
 1. Zapewnienie przeszkolonego mentora z wiedzą i świadomością na temat kontekstu niepełnosprawności w danym kraju.
 2. Zorganizowanie sesji powitalnej.
 3. Spotkania integracyjne dostępne dla wszystkich.
 4. Możliwość wcześniejszego przybycia w celu przygotowania i zorientowania się w środowisku.
 5. Regularne kontrole między organizacjami przyjmującymi a studentem, przegląd Planu Wsparcia Mobilności.
 6. Problemy powinny być rozwiązywane szybko.
 - 7.

Stworzenie sieci wzajemnego wsparcia

Pełnomocnicy ds. wymiany międzynarodowej, pełnomocnicy ds. niepełnosprawności w uczelniach macierzystych i przyjmujących powinni zapewnić studentom z niepełnosprawnościami możliwość spotkania się z innymi studentami, a także z innymi studentami z (podobną) niepełnosprawnością, jeśli sobie tego życzą.

Ambasadorzy i lokalni mentorzy są naprawdę ważni. Opcją może być utworzenie sieci przeszkolonych wolontariuszy chętnych do wspierania studentów i mobilnej młodzieży. Biorąc pod uwagę istniejące sieci wolontariuszy (takie jak ESN), można również zaoferować wsparcie istniejącym organizacjom wolontariuszy, aby pomóc im lepiej wspierać studentów z niepełnosprawnością i potrzebami wsparcia oraz zapewnić im środki do większej integracji.

Mapowanie wspierających organizacji i usługodawców

Poszukaj przydatnych kontaktów, które mogą poprawić doświadczenia studiujących osób z niepełnosprawnościami. W celu zapewnienia studentom porad rówieśniczych lub zaangażowania ich w interesujące doświadczenia i działania społeczne pomocne mogą się okazać organizacje studenckie. Organizacje pozarządowe lub inni zewnętrzni dostawcy usług społecznych mogą również być w stanie doradzać studentom w zakresie ich praw, odpowiednich usług medycznych w ich okolicy lub łączyć ich z rówieśnikami o podobnych doświadczeniach lub świadczyć wsparcie lub usługi. Opracuj bazę właściwych podmiotów zewnętrznych i nawiąż z nimi kontakt.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

5. Informacja i promocja mobilności włączającej.

Dostępność i włączenie

Korzystaj z dostępnych, włączających zasobów i działań w celu dostarczania informacji i promowania możliwości mobilności. Upewnij się, że dostarczone informacje o możliwościach mobilności są dostępne i skierowane do studiujących osób z niepełnosprawnościami. Organizując wydarzenia promocyjne osobiście lub online, upewnij się, że miejsce jest fizycznie lub cyfrowo dostępne i że uwzględniono różne potrzeby związane z dostępem.

Program ambasadorski

Zrekrutuj studentów z niepełnosprawnościami, którzy mają doświadczenie mogli już ci zagranicznej, aby podzielili się swoimi doświadczeniami z programów mobilności i pełnili rolę przykładów do naśladowania i ambasadorów oraz ambasaderek mobilności włączającej. Takie okazje do pełnienia roli lidera są często cenione zarówno przez studentów, jak i pracowników. Zachęcaj do uczestnictwa na różne sposoby (np. blogi na stronie internetowej uczelni, filmy promocyjne, kampanie w mediach społecznościowych lub zaangażowanie w wydarzenia). Inicjatywa ambasadorska to świetny sposób na budowanie zaufania wśród osób, które zastanawiają się nad wyborem studiów. Łączenie studentów z niepełnosprawnościami z ich rówieśnikami pomaga sprawić, że program mobilności wydaje się łatwiej osiągalny i oferuje cenną okazję dla studentów do zadawania pytań komuś, kto naprawdę doświadczył, jak to jest.

Należy opracować strategię i współpracę strukturalną między działem ds. komunikacji, działem ds współpracy międzynarodowej i biurem ds , aby rekrutować byłych studentów do pomocy w promowaniu programów mobilności poprzez dzielenie się swoimi doświadczeniami i “budowanie sieci koleżeńskiej” ze studentami rozważającymi opcje mobilności. Ma to kluczowe znaczenie dla zapewnienia różnorodnego zespołu studentów ambasadorów.

Inkluzywny kierunek mobilności

Aktywnie zachęcaj przyjeżdżających studentów i pracowników z niepełnosprawnościami, aby rozważyli pobyt w ramach mobilności w Twojej uczelni poprzez informacje na stronie internetowej uczelni i za pośrednictwem różnych kanałów mediów społecznościowych używanych przez uczelnię. Promuj swoją uczelnię jako uczelnię sprzyjającą włączeniu

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

społecznemu, podkreślając dostępne wsparcie i osoby do kontaktu w celu uzyskania dodatkowych informacji na stronie internetowej oraz w innych materiałach promocyjnych i podczas wydarzeń (np. targi edukacyjne za granicą).

Promowanie za pośrednictwem różnorodnych kanałów

Promuj mobilność za pośrednictwem wielu różnych kanałów i działań. Skuteczny marketing wykracza poza tradycyjne media, takie jak ulotki, plakaty i kampanie e-mailowe. Stwórz kampanię komunikacyjną, aby podnieść świadomość wartości mobilności zagranicznej poprzez filmy wideo, kampanie w mediach społecznościowych, interaktywne portale internetowe, programy ambasadorskie. Zachęcaj studiujących osób z niepełnosprawnościami do pisania blogów, publikowania vlogów itp.

Upewnij się, że informacje o dostępnych programach, stypendiach i innych źródłach finansowania oraz wsparciu, o które mogą ubiegać się zarówno przyjeżdżające, jak i wyjeżdżające osoby z niepełnosprawnościami, są publikowane na stronie internetowej uczelni i w innych materiałach informacyjnych (ulotki, wiadomości e-mail). Utwórz specjalną stronę na stronie internetowej uczelni poświęconą usługom wsparcia i stypendiom, o które studenci mogą się ubiegać w uczelni i w kraju. Upewnij się, że strona ta jest również dostępna w języku angielskim. Upewnij się, że publikujesz informacje również w postaci prezentacji podczas dni informacyjnych i ulotek. Możesz również upewnić się, że informacje dotrą bezpośrednio do studentów z niepełnosprawnościami, wysyłając je na przykład za pośrednictwem biura ds. niepełnosprawności, za pośrednictwem działów spraw studenckich, dziekanatów lub innych działów uczelni, które mogą mieć kontakt ze studentami z niepełnosprawnościami. Rozważ także przekazywanie informacji także rodzicom i innym osobom wspierającym, jeśli zajdzie taka potrzeba i student z niepełnosprawnością wyrazi na to zgodę.

Pozytywne komunikaty i język korzyści

Upewnij się, że w przeglądzie informacji uwzględniono pozytywne komunikaty dotyczące możliwości mobilności, podkreślające wartość dodaną mobilności. Pomoże to pokazać studiującym osobom z niepełnosprawnościami, że doświadczenia związane z mobilnością są dla nich dostępne i stanowią dla nich szansę rozwoju.

Zapewnienie komunikacji sprzyjającej włączeniu społecznemu

Udostępniane informacje powinny być oparte na potrzebach, jasne, przyjazne dla użytkownika i zrozumiałe dla adresatów (młodych ludzi, studentów). Treści powinny być

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway



Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

dostępne dla osób z niepełnosprawnościami (napisy do wiadomości wideo, audiodeskrypcja wiadomości wideo, informacje graficzne powinny być opatrzone napisami lub transkrypcją tekstową itp.) Należy również opracować łatwe do odczytania wersje dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi. Beneficjenci (w tym przypadku młodzi ludzie i studenci z niepełnosprawnościami) powinni być zaangażowani w proces projektowania informacji.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway



Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Załączniki

Kwestionariusz samooceny uczelni pod kątem realizacji mobilności włączających osoby z niepełnosprawnościami

Lista kontrolna sprawdzająca dostępność

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Iceland
Liechtenstein
Norway



Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Kwestionariusz samooceny

Włączanie rozwiązań na rzecz mobilności osób z niepełnosprawnościami w planowanie strategiczne uczelni

- Moja uczelnia jest zobowiązana przez władze do opracowania planu umiędzynarodowienia, w którym uwzględniono kwestie włączenia społecznego.
- Moja uczelnia angażuje studentów, ekspertów z całej uczelni i interesariuszy zewnętrznych w szeroko zakrojone działania na rzecz rozwoju strategii, procedur i usług wsparcia w zakresie mobilności włączającej.
- Moja uczelnia aktywnie angażuje studentów w rozwój i ewaluację strategii, procedur i usług wsparcia w zakresie internacjonalizacji.
- Moja uczelnia posiada cele w zakresie uczestnictwa w programach mobilności studentów (przyjeżdżających i wyjeżdżających), koncentrując się na celach dotyczących studiujących osób z niepełnosprawnościami
- Moja uczelnia oferuje szeroką gamę krótko- i długoterminowych programów mobilności obejmujących szereg działań, od wyjazdów terenowych i letniego wolontariatu po staże semestralne, mobilność badawczą i całoroczne studia za granicą.
- Moja uczelnia stosuje oparte na potrzebach i zindywidualizowane podejście do wspierania szerszego uczestnictwa studentów w mobilnościach międzynarodowych, uwzględniając w szczególności potrzeby studentów.
- Moja uczelnia ma ustalone wytyczne dotyczące włączenia osób z niepełnosprawnościami w zakresie angażowania się w nowe międzyuczelniane umowy dotyczące mobilności.
- Moja uczelnia posiada jasne definicje i kryteria identyfikacji studentów ze szczególnymi potrzebami.
- Moja uczelnia posiada ustandaryzowaną metodologię monitorowania uczestnictwa i doświadczeń studentów we wszystkich rodzajach programów mobilności, jednocześnie koncentrując się na uczestnictwie i doświadczeniach studentów z .
- Moja uczelnia systematycznie analizuje informacje zwrotne od studentów związane z ich (nie)uczestnictwem i doświadczeniami w zakresie mobilności, koncentrując się w szczególności na informacjach zwrotnych i doświadczeniach studentów z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

- Moja uczelnia regularnie ulepsza i aktualizuje strategię mobilności i związane z nią procedury, koncentrując się w szczególności na informacjach zwrotnych od studentów z niepełnosprawnościami i pracowników zaangażowanych w organizację mobilności.

Świadomość i współpraca

- Moja uczelnia posiada plan obowiązków pracowników zawierający szczegóły dotyczące personelu odpowiedzialnego za wykonywanie zarówno ogólnych zadań związanych z mobilnością włączającą (np. ukierunkowana promocja do studentów z niepełnosprawnościami), jak i bardziej szczegółowe zadania związane ze wspieraniem poszczególnych studentów przed, w trakcie i po zakończeniu mobilności (np. ocena potrzeb itp.).
- Moja uczelnia posiada plan obowiązków pracowników zawierający szczegółowe informacje na temat pracowników odpowiedzialnych za wykonywanie zarówno ogólnych zadań związanych z mobilnością włączającą (np. ukierunkowana promocja do studentów z niepełnosprawnościami), jak i bardziej szczegółowe zadania związane ze wspieraniem poszczególnych studentów przed, w trakcie i po zakończeniu mobilności (np. ocena potrzeb itp.).
- Moja uczelnia zapewnia świadomość i budowanie potencjału w zakresie kluczowych kryteriów mobilności włączającej i specyficznych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami wszystkim pracownikom bezpośrednio zaangażowanym w realizację programów mobilności.
- Moja uczelnia zapewnia dostosowane szkolenia w zakresie mobilności włączającej dla pracowników pełniących określone role w realizacji programów mobilności włączającej.
- Moja uczelnia zapewnia współpracę z krajowymi agencjami i organami państwowymi w zakresie poszerzania uczestnictwa w mobilności.
- Moja uczelnia dba o to, by włączanie zajmowało centralne miejsce w porozumieniach międzyuczelnianych.
- Moja uczelnia aktywnie współpracuje z międzynarodowymi lub integracyjnymi biurami uczelni partnerskich w celu zbadania możliwości i zaplanowania wymiany studentów z niepełnosprawnościami.
- Moja uczelnia współpracuje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego (NGO) i dostawcami spoza systemu szkolnictwa wyższego na temat mobilności włączającej.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



**Włączamy
mobilność**

Isleland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Proces składania wniosków i realizacja dofinansowania

- Moja uczelnia ma spójny przegląd informacji na temat możliwości mobilności i wsparcia dla studentów, z dodatkowymi informacjami dla studentów z niepełnosprawnościami (np. dodatkowe informacje o stypendiach, dodatkowe usługi wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w różnych rodzajach programów mobilności).
- Moja uczelnia zawiera pozytywne stwierdzenia i komunikaty dotyczące mobilności studentów we wszystkich dostarczanych informacjach o jasnej strukturze i linkach do sposobów uzyskania bardziej szczegółowych informacji.
- Moja uczelnia publikuje takie informacje w widocznym, łatwym do znalezienia miejscu na stronie internetowej uczelni i w innych materiałach (np. ulotki, ukierunkowane wiadomości e-mail).
- Moja uczelnia promuje możliwości w zakresie mobilności wobec każdego studenta za pośrednictwem różnych kanałów i działań.
- Moja uczelnia zapewnia informacje i promuje działania związane z mobilnością w dostępnych i włączających formatach (np. napisy, wykresy z alternatywnymi tekstami).
- Moja uczelnia współpracuje z różnorodnymi studentami w celu dzielenia się doświadczeniami związanymi z programami mobilności. Studenci z niepełnosprawnościami są aktywnie zaangażowani.
- Moja uczelnia posiada strategię budowania sieci ambasadorów studenckich.
- Moja uczelnia promuje dostępne wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami oraz kluczowe kontakty na stronie internetowej uczelni oraz w innych materiałach promocyjnych i wydarzeniach.

Ocena potrzeb i wsparcie

- Moja uczelnia informuje studentów z niepełnosprawnościami o możliwości ubiegania się o usługi wsparcia i świadczenia.
- Moja uczelnia zachęca studentów z niepełnosprawnościami, aby ubiegali się o usługi wsparcia i stypendia.
- Moja uczelnia oferuje przejrzyste i przyjazne dla użytkownika aplikacje, w których studenci są zachęceni do ujawnienia niepełnosprawności lub szczególnego stanu od samego początku procesu aplikacyjnego.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



Włączamy mobilność

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

- Moja uczelnia zapewnia kompleksowe wsparcie w procesie aplikacyjnym studentom o szczególnych potrzebach (np. obliczanie kosztów dostępu, sporządzanie planu mobilności wsparcia).
- Moja uczelnia zapewnia ukierunkowane wsparcie finansowe, takie jak stypendia mobilności, studentom z niepełnosprawnościami, które uzupełniają luki w krajowej i regionalnej ofercie stypendialnej.

Informacja i promocja mobilności włączającej

- Moja uczelnia przeprowadza ocenę potrzeb w celu określenia oczekiwań i potrzeb w zakresie wsparcia wyjeżdżających osób z niepełnosprawnościami. W związku z tym moja uczelnia omawia, sprawdza i uzgadnia warunki studiowania i wsparcia ze studentem i uczelnią przyjmującą.
- Moja uczelnia oferuje możliwość odbycia wizyty przygotowawczej i współpracuje z uczelnią przyjmującą w celu jej zorganizowania.
- Moja uczelnia organizuje szkolenia przygotowujące do mobilności (np. szkolenia językowe, dotyczące zdrowia psychicznego), aby wyposażyć studentów w wiedzę i umiejętności, które dadzą im największe szanse na udaną mobilność, i robi to w dostępny sposób.
- Moja uczelnia zapewnia sieć pre-mobilności, aby umożliwić studentom przygotowanie się do mobilności poprzez połączenie ich z innymi studentami udającymi się do tego samego regionu.
- Moja uczelnia realizuje plan wsparcia mobilności dla przyjeżdżających studentów o szczególnych potrzebach.
- Moja uczelnia organizuje sesję powitalną i zajęcia wprowadzające dla studentów przyjeżdżających w sposób włączający.
- Moja uczelnia zapewnia program wsparcia dla studentów przyjeżdżających.
- Moja uczelnia posiada plan bezpośredniego reagowania i zapewnia porady/pomoc w przypadku problemów logistycznych, zdrowotnych, politycznych lub społecznych i sytuacji kryzysowych.
- Moja uczelnia systematycznie kontaktuje się ze studentami z niepełnosprawnościami po ich powrocie z mobilności, aby uchwycić wpływ ich doświadczeń na przyszłą praktykę i politykę.
- Moja uczelnia organizuje warsztaty w zakresie rozwoju zawodowego, aby pomóc studentom przedstawić ich mobilność w sposób atrakcyjny dla pracodawców, podkreślając umiejętności, które rozwinęli podczas programu.

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami





Włączamy mobilność

Iceland
Liechtenstein
Norway



Active
citizens fund

Projekt „Włączamy mobilność” jest realizowany z Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

- Moja uczelnia zapewnia ambasadorom możliwości dla studentów z niepełnosprawnościami (np. ćwiczenia z wystąpień publicznych i możliwości pisania blogów i kręcenia vlogów).

Realizatorzy projektu:



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA



Włączamy mobilność

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund



Podlaski Sejmik Osób
z Niepełnosprawnościami



FUNDACJA CENTRUM INICJATYW NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA